

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

ONE Dyas B.V.
Parnassusweg 815
1082 LZ AMSTERDAM

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Warmte en Ondergrond

Bezoekadres

Bezu denhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T [REDACTED]
[REDACTED]
www.rijksoverhe d.nl/ezk

Behandeld door

T [REDACTED]
[REDACTED]

Ons kenmerk

DGKE-WO / MER-3013

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum 10-2-2021

Betreft Merbeoordelingsbesluit proefboring Turkoois-prospect

1. Onderwerp

Op 14 oktober 2019 is een mededeling (aanmeldingsnotitie) ingevolge artikel 7.16, eerste lid, van de Wet milieubeheer ontvangen van ONE Dyas B.V. (hierna: ONE Dyas) te Amsterdam ontvangen. Op 8 december 2020 is de aanmeldnotitie aangevuld met nieuwe berekeningen betreft de stikstofdepositie.

De mededeling betreft een voorgenomen activiteit om een proefboring uit te voeren in het GEMS¹-gebied om te onderzoeken of er nog winbare velden zijn. Een van deze velden is Prospects Turkoois. Dit veld ligt in de Nederlandse Exclusieve economische zone (EEZ en bevindt zich gedeeltelijk onder Duits grondgebied. De geplande locatie van het boorplatform ligt in het Nederlandse mijnbouwblok N04 ongeveer dertig kilometer van Schiermonnikoog. One Dyas wil met behulp van een zelfheffend boorplatform (een Jackrig) een proefboring uitvoeren. De geografische positie is : 53° 46' 00" N en 06° 17' 32" E. Indien er met de voorgenomen proefboring naar het Turkoois-prospect (mogelijk) winbaar gas wordt aangetoond, wordt voor de winning van dit gas een m.e.r.- en vergunningprocedure gestart.

2. Algemeen

In het Besluit m.e.r. zijn in de bijlage, onderdeel D, activiteiten opgenomen waarbij op grond van artikel 7.2, vierde lid, van de Wet milieubeheer een beslissing moet worden genomen of bij de voorbereiding van het betrokken besluit voor die activiteiten, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die zij voor het milieu kunnen hebben, een milieueffectrapport (MER) moet worden gemaakt. Bij deze beslissing dient het bevoegd gezag op grond van artikel 7.17, derde lid, van de Wet milieubeheer rekening te houden met de in Bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling aangegeven criteria. Die criteria hebben betrekking op:

I. Kenmerken van de activiteit

II. Plaats waar de activiteit wordt verricht

III. Kenmerken van de potentiële gevolgen van de activiteit.

In categorie D.17.2 van Besluit m.e.r. is bepaald dat "voor het uitvoeren van diepboringen dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan", de procedure voor

¹ In 2017 heeft een consortium van de gasproducenten ONE-Dyas B.V. en Hansa Hydrocarbons Lim ted en het staatsbedrijf EBN B.V. een aardgasveld (N05-A) gevonden binnen het zogenaamde GEMS1-gebied. Het GEMS-gebied omvat een cluster van aardgasvelden dat zich uitstrekt over het deel van de Nederlandse en Duitse Noordzee ten noorden van de monding van de Eems. GEMS is een afkorting van "Gateway to the Ems".

m.e.r.-beoordelingsplicht als bedoeld in de artikelen 7.16 en 7.17 van de Wet milieubeheer van toepassing is.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat is ingevolge artikel 40, 2e lid van de Mijnbouwwet bevoegd hierop te beslissen.

3. Geraadpleegde organisaties

De volgende organisaties zijn om advies gevraagd:

- Rijkswaterstaat van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat;
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- De directie Natuur en Biodiversiteit van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
- De inspecteur-generaal der mijnen (Staatstoezicht op de Mijnen).

4. Adviezen

- Rijkswaterstaat heeft geen advies uitgebracht.
- RCE heeft geen advies uitgebracht,
- De directie Natuur en Biodiversiteit heeft aangegeven dat ze de aanmeldnotitie en bijlagen heeft ontvangen en beoordeeld en verder geen opmerkingen gemaakt of aanvullingen gevraagd.
- Door de inspecteur-generaal der mijnen is advies uitgebracht ten aanzien van de beoordeling van de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect van het project. Het advies is volledig verwerkt in de overwegingen met betrekking tot dit besluit.

5. Overwegingen met betrekking tot het besluit

De mededeling is getoetst aan de in Bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffect beoordeling aangegeven criteria.

1. Kenmerken van het project

De voorgenomen activiteit betreft het uitvoeren van een proefboring met behulp van een mobiele boorinstallatie, ten behoeve van het opsporen van aardgas. De boring wordt vanaf een mobiele boorplatform uitgevoerd. Het mobiele boorplatform wordt met sleepboten en met ingetrokken poten op de juiste locatie gemanoeuvreerd. De boring wordt uitgevoerd in een continuooster en betreft een tijdelijke activiteit. De tijdsduur van de gehele proefboring (voorbereiding locatie, opbouw boorinstallatie, boren, testen en suspenderen/abandonneren van de put) wordt bij een normaal verloop van het proces geschat op ongeveer drie maanden. Bij een succesvolle boring wordt de put tijdelijk afgedicht en verlaten (gesuspenseerd). De put wordt dan later weer in gebruik genomen voor het winnen van aardgas. Hierdoor hoeft er voor de winning geen nieuwe productieput te worden geboord. Als het Turkooisprospect in ontwikkeling wordt gebracht zal hiervoor een nieuwe M.e.r.(beoordeling)procedure doorlopen worden, waarin de keuze voor de productie installatie en exportroute van het gas belangrijke onderdelen vormen.

Indien de boring niet succesvol is wordt de put verlaten (geabandonneerd) en afgedicht conform de geldende regels van de mijnbouw regeling.

Er is altijd minimaal één expert van ONE Dyas bij de boring aanwezig om een veilige en verantwoorde uitvoering van de werkzaamheden te bewaken, zoals vooraf voorgelegd aan en besproken met Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). Indien er gas wordt aangetroffen wordt de put gereinigd (schoongeproduceerd) en getest. Het testen worden uitgevoerd om de hoeveelheid gas in de put beter te kunnen inschatten. Gedurende een korte periode wordt het gas verbrand (gefakkeld). Het schoonproduceren en testen zal ongeveer 2 tot 3 dagen in beslag nemen. Het fakkelen zal zoveel mogelijk in de dagperiode plaatsvinden om verstoring van (trek)vogels en vleermuizen zoveel mogelijk te voorkomen. Tijdens de testperiode zullen de doorboorde aardlagen gedetailleerd in kaart worden gebracht met behulp van Vertical Seismic Profiling (VSP).

2. Plaats van het project

De locatie van de proefboring ligt in mijnbouwblok N04, buiten de twaalfmijlszone en op ongeveer dertig kilometer ten noorden van Schiermonnikoog. De boring wordt uitgevoerd vanaf een mobiele platform, op de geografische

■ 53° 46' 00" N

■ 06° 17' 32" E

De afstand tot de Nederlands-Duitse grenslijn bedraagt circa 1,2 kilometer. Het boorplatform wordt in de scheidingszone van het zogenaamde *Terschelling - German Bight* verkeersscheidingsstelsel geplaatst. De kortste afstand tussen het boorplatform en deze scheepvaartroute bedraagt ten minste een halve kilometer. ONE-Dyas stemt de definitieve platformlocatie af met de Nederlandse Kustwacht. De boorlocatie bevindt zich ongeveer tien kilometer ten noorden van de beoogde locatie van platform N05-A.

De dichtst bij de locatie van de proefboring gelegen Nederlandse en Duitse Natura 2000-gebieden zijn:

- Het *Borkum Riffgrund* (circa 1,2 kilometer van de boorlocatie, direct over de Nederlands-Duitse grens);
- Het *Niedersächsisches Wattenmeer* (ongeveer twaalf kilometer van de boorlocatie op Duits grondgebied);
- De Noordzeekustzone (ruim twintig kilometer van de boorlocatie);
- De Waddenzee (ruim vijftientig kilometer van de boorlocatie);
- De Duinen van Schiermonnikoog (dertig kilometer van de boorlocatie)

Door de gekozen locatie en het Turkooisprospect zich deels onder het Duits grondgebied bevindt is rekening gehouden met de Duitse Natuurwetgeving en overige internationale verdragen; het OSPAR verdrag², het Verdrag van Valletta³, UNCLOS⁴ en het Espoo⁵ verdrag.

Het onderzoeksgebied ligt in de nabijheid van twee buitenlandse Natura 2000-gebieden: de Duitse Natura 2000-gebieden *Borkum Riffgrund* en *Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer*. De Nederlandse wet geeft aan dat effecten op beschermde buitenlandse gebieden in beeld

² OSPAR verdrag inzake *bescherming van het mariene milieu in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan*

³ Valletta Verdrag: Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed

⁴ UNCLOS verdrag: Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee

⁵ Espoo verdrag: Het internationale "Verdrag over grensoverschrijdende milieueffectrapportage

gebracht moeten worden, daarbij rekening houdend met de specifieke regelgeving die in het desbetreffende land geldt. Nederland heeft vervolgens een meldingsplicht om de resultaten van de effectbeoordeling mee te delen aan de betrokken buitenlandse bevoegde gezagen.

De Europese Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in de Duitse Federale Natuurbeschermingswet (Bundes-naturschutzgesetz of BNatSchG) vertaald voor de specifieke situatie van Duitsland. De BNatSchG regelt onder andere de bescherming van soorten en gebieden en bevat ook bepalingen over landschapsplanning, ingrepen in de natuur en landschap, ecologische verbindingen, natuurbescherming van mariene gebieden, toegang tot natuur en landschap voor recreatieve doeleinden en de deelname van erkende natuurbeschermingsverenigingen in bepaalde besluitvormingsprocessen. In aanvulling op de BNatSchG geldt in Duitsland voor activiteiten die onderwatergeluid produceren het zogenaamde *Schallschutz Konzept*. Het *Schallschutz Konzept* gaat uit van het voorzorgsprincipe.

Bureauonderzoek heeft uitgewezen dat er archeologische waarnemingen bekend zijn. In het gebied kunnen echter nog onontdekte overblijfselen van scheep- en vliegtuigwrakken. Voor de locatie zijn geen archeologische waarden bekend. Op basis van de uitkomst van het onderzoek wordt er adviseert om een inventariserend veldonderzoek (op waterfase) uit te voeren om de archeologische verwachting te toetsen. Dit inventariserend veldonderzoek kan echter na de m.e.r.-beoordeling worden uitgevoerd, gelijktijdig met de geotechnische site survey, die al wordt uitgevoerd voorafgaand aan het plaatsen van een platform. Als tijdens de survey of de installatie van het platform archeologische resten aan het licht komen, worden deze conform de Erfgoedwet (2016) gemeld bij het bevoegd gezag.

De scheepvaartroute ligt minimaal 500 meter van de scheepvaartroute en zal geen hinder ondervinden van de proefboring.

3. Kenmerken van het potentiële effect

De in de aanmeldingsnotitie genoemde potentiële effecten betreffen effecten op: emissies naar de lucht en ecologie, bovenwatergeluid, onderwatergeluid, licht, bodem, afval(water), verkeer en vervoer, externe veiligheid, gezondheidsrisico's en cumulatie van effecten.

Lucht en ecologie

Door de verschillende activiteiten treden er emissies op naar de lucht. De emissies treden op door het gebruik van verbrandingsmotoren op het boorplatform, het schoonproduceren en testen van de put waarbij tijdelijk het aardgas wordt afgefakkeld, transportbewegingen van helikopters en schepen.

De boringen, inclusief transportbewegingen zijn van tijdelijke aard. De tijdelijke activiteiten hebben een verwaarloosbare invloed op de jaargemiddelde concentraties voor luchtverontreinigende stoffen die als grenswaarden in de Wet milieubeheer zijn gesteld.

Op 8 oktober 2020 heeft One Dyas berekening stikstof boring Turkooiseput en de onderliggende Aeriusberekeningen ingediend en doorgesproken met de directie Natuur en Biodiversiteit. Deze heeft kennisgenomen van de ingestuurde stukken en deze beoordeeld. Zij heeft hier verder geen opmerkingen over.

In de bijgevoegde natuurtoets zijn de effecten beoordeeld op het gebiedendeel en beschermde soorten van de diverse Natura 2000 gebieden:

- Het *Borkum Riffgrund* (circa 1,2 kilometer van de boorlocatie, direct over de Nederlands-Duitse grens);
- Het *Niedersachsisches Wattenmeer* (ongeveer twaalf kilometer van de boorlocatie op Duits grondgebied);
- De Noordzeekustzone (ruim twintig kilometer van de boorlocatie);
- De Waddenzee (ruim vijfentwintig kilometer van de boorlocatie);
- De Duinen van Schiermonnikoog (dertig kilometer van de boorlocatie)

De conclusie is dat er geen significante effecten op de instandhouding in de Natura 2000-gebieden en geen verbodsbepaling wordt overtreden.

Geluid

De bronnen van bovenwatergeluid komen van: de installatie, transport en vervoer, (onderhouds)werkzaamheden en het fakkelen.

De effecten van bovenwatergeluid zijn klein omdat de activiteiten die bovenwatergeluid produceren tijdelijk van aard zijn. Ook is in de directe omgeving van het boorplatform voldoende uitwijkgebied voor beschikbaar.

Onderwatergeluid

Onderwatergeluid wordt onder andere veroorzaakt door het heien van de conductors en het VSP onderzoek. Er zal met een soft start worden gewerkt. Tevens zal voor de heiwerkzaamheden een afgestemde Acoustic Deterrent Devices (ADD's) in werking worden gesteld.

Andere bronnen van geluid zoals het geluid van projectgebonden schepen zijn klein ten opzichte van de overige activiteiten die rond het plangebied plaatsvinden. Door de korte tijdsduur en het toepassen van een *soft start en ADD* veroorzaakt het onderwatergeluid afkomstig van het heien en het VSP-onderzoek geen significant negatieve effecten op zeezoogdieren en schelpdieren. Ook wordt aan de Duitse normen voor onderwatergeluid voldaan.

Licht

Het platform is vanuit het oogpunt van veiligheid in de nachts verlicht. Bepaalde vogelsoorten (vooral trekvogels) kunnen gedesoriënteerd raken door het affakkelen en/of sterke lichtbronnen en dan in de omgeving van het boorplatform blijven rondcirkelen, wat kan leiden tot uitputting van de vogels. Doordat de lichtbronnen zijn afgeschermd en de lichtuitstraling naar buiten toe zoveel mogelijk te vermijden zal dit tot een minimum worden beperkt. Het fakkelen zal zo veel mogelijk in de dagperiode plaatsvinden. Er wordt een vogelwachter ingezet die voorafgegaan voor de puttesten op basis van weerverwachting en voorspeling van de vogeltrek advies geeft. Pas als de vogelwachter "geen probleem" afgeeft wordt er gefakkeld.

Bodem

De plaatsing van een boorinstallatie kan tot een lokale verstoring van het bodemprofiel leiden. Gezien de beperkte omvang wordt dit effect als geheel zeer gering beschouwd, omdat er voornamelijk boorspoeling op waterbasis wordt gebruikt wordt de kwaliteit van de bodem (en water) niet aangetast. Indien er boorspoeling op oliebasis wordt gebruikt wordt dit niet geloosd maar afgevoerd.

Afval(water)

Tijdens de uitvoering ontstaan een aantal afvalstromen. De grootste stroom is het boorgruis en boorspoeling afkomstig van de oliehoudende boorspoeling. Deze wordt verpakt en afgevoerd naar het vaste land naar een erkend verwerker. De overige afvalstoffen worden naar soort gescheiden en afgevoerd naar het vaste land voor verdere verwerking.

Verontreiniging afvalwater kan optreden door regen-, schrob en spoelwater en sanitair afvalwater. Deze lozingen voldoen aan de wettelijke emissie eisen.

Verkeer en vervoer

Transportbewegingen treden op voor de aan- en afvoer van het boorplatform, materiaal en bemanning. Dit zijn echter tijdelijke activiteiten en hebben geen extra invloed op de leefomgeving.

Externe veiligheid

Naast de gewone effecten kunnen de volgende gebeurtenissen plaatsvinden:
Blow-out, aanvaring en spills.

De kans van het optreden van een blow out is zeer gering door het toepassen van meerdere automatische beveiligingen en afsluiters.

Bij een aanvaring kan er incidentele milieubelasting optreden, doordat een schip het boorplatform aanvaart. Ter preventie van aanvaringen is continu (24/7) een stand-by boot bij het boorplatform aanwezig onder meer met het doel om schepen die te dichtbij komen te waarschuwen en te laten bijsturen, ruim voordat er sprake is van een aanvaring met het boorplatform.

Spills kunnen incidenteel voorkomen door het toepassen van de wettelijke regelingen. Hierdoor worden spills tot het minimum beperkt. Tevens wordt voorzien in maatregelen om effecten voor mens en milieu te mitigeren.

Gezondheid

De kwaliteit van de leefomgeving wordt voornamelijk beïnvloed door de milieuaspecten lucht, geluid en veiligheid. Deze zijn hierboven besproken en er zijn geen specifieke risico's die de gezondheid beïnvloeden.

Cumulatie

In het MER voor de ontwikkeling van veld N05-A32 wordt uitgebreid onderzoek gedaan naar de oorzaken en effecten van cumulatie. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan het mogelijk optreden van cumulatieve effecten als gevolg van andere (reeds vergunde) projecten van derden in de omgeving, zoals zandwinnings-activiteiten en de bouw van nieuwe *offshore* windparken.

Het optreden van cumulatie kan, zeker wanneer de effecten van activiteiten klein zijn, zoals in dit geval van de proefboring prospect Turkoois, uitgesloten worden als aan de volgende twee criteria wordt voldaan:

- 1 De afstand tussen de locaties van twee activiteiten is groter dan de som van de maximale effectafstanden van gelijktijdig optredende effecten;
- 2 De tijdsduur tussen de uitvoering van twee activiteiten is voldoende om samenloop van effecten te voorkomen.

Uit de resultaten blijkt dat geen cumulatie van effecten wordt verwacht als gevolg van de verschillende activiteiten van ONE-Dyas in het GEMS-gebied. De reden hiervoor is dat de uitvoering van de geplande activiteiten geen onderlinge overlap vertoont in ruimte en/of tijd. In de omgeving zijn geen andere projecten of ontwikkelingen bekend die aanleiding zouden kunnen geven tot cumulatieve effecten, door bijvoorbeeld heiwerkzaamheden, een toename van het scheepvaartverkeer of andere projecten in de omgeving.

De effecten die optreden tijdens de boringen zijn van tijdelijke aard. Op de boringen is de Mijnbouwwet, de Wet Natuurbescherming, het Mijnbouwbesluit en de Mijnbouwregeling van toepassing. Gelet hierop en de regels zoals gesteld in de hiervoor genoemde wet- en regelgeving is aangetoond dat deze effectief zijn in het beperken van de effecten van een boring, zowel in algemene zin als op deze locatie specifiek.

Conclusie

Op basis van de verstrekte informatie blijkt dat de voorgenomen activiteit geen significante nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben en dat nadere afweging van de milieueffecten door het opstellen van een milieueffectrapport niet noodzakelijk is. Cumulatie van milieueffecten door booractiviteiten in de omgeving is niet te verwachten.

6. Besluit

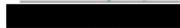
Gelet op het voorgaande en de door ONE Dyas B.V. ingediende mededeling besluit ik dat voor het voorgenomen activiteiten geen milieueffectrapport behoeft te worden opgesteld.

7. Bezwaarprocedure

Tegen een m.e.r.-beoordelingsbesluit is (uitsluitend) bezwaar of beroep mogelijk als deze beslissing de belanghebbende rechtstreeks in zijn belang treft.

Dit besluit kan worden aangemerkt als een voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht en is daarmee niet vatbaar voor bezwaar of beroep, tenzij deze beslissing de belanghebbende los van het voor te bereiden besluit rechtstreeks in zijn belang treft.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
Namens deze:

A black rectangular box redacting the signature of the Minister of Economic Affairs and Climate.A black rectangular box redacting the name of the MT-member.
MT-lid Directie Warmte en Ondergrond